

тѣхъ да помножи пространствата на разнитѣ видове земи въ България. Но ако старанията му сж похвални, резултатитѣ едва ли могатъ да се нарекатъ сполучливи. Читателитѣ сж забѣлѣжили, че той оцѣнява хектара ниви у насъ по 1000 лева, съ други думи туря декара или новия увратъ по 100 лева. Не отказвамъ, че при нѣкои градове и въ нѣкои случаи, когато земята е малко или когато нѣкой земледѣлецъ желае абсолютно да си окржгли нѣкое парче земя, декарътъ се плаща понѣкога 100, а може би и повече лева. Но да вземемъ тая цифра за минимална продажна цѣна на увратъ нива въ цѣла България, то е да не знаемъ нашето отечество. Азъ прочетохъ стълпове връзъ стълпове отъ приставска проза по продажба на недвижими имоти, разпитвахъ пристави, нотариуси и пжтуещи земледѣлчески учители, и безъ да се похваля, че съмъ направилъ една основна анкета, мисля, че ще имамъ съ себе си болшинството отъ вѣщитѣ по тия въпроси наши съотечественици, като кажа, че цѣнитѣ, които г. Манушевъ е турилъ за непокрититѣ имоти у насъ, трѣбва да се намалятъ — вкупъ, тъй като не влизамъ въ подробности — поне съ половината. Знамъ, че и моето оцѣнение ще се намѣри за много високо отъ доста опитни лица, като г. Габе и други, съ които съмъ говорилъ. Но тѣ сж свободни да го критикуватъ, както и азъ критикувамъ г. Манушевитѣ цифри. Именно чрѣзъ тия критики ще може да се достигне едно по-приблизително опрѣдѣление на нашето народно богатство, колкото за точното опрѣдѣляне на това богатство то е единъ идеалъ, който никоя страна не е постигнала до сега. И въ държави много по-напрѣднали отъ нашата, разпо се оцѣняватъ дори и имотитѣ, точнитѣ размѣри или пространства на които сж добръ известни. Вземете, напримѣръ, Австрия. Прѣди години 5,908 милиона фиоринта бѣше официалното оцѣнение на нейнитѣ недвижими имоти, послѣ г. Рошманъ-Хербургъ ги оцѣни за 6,497 милиона фиоринта, а тая година г. Дръ Шиффъ направи ново оцѣнение и намѣри, че казанитѣ имоти (безъ ония на Далмация и, разбира се, на Маджарско) стрували 9,713 милиона фиоринта.¹ Ако отъ Австрия ние минемъ въ една

¹ Отъ тия 9,713 мил., 6540 милиона фиоринта прѣдставляватъ стойността на непокрититѣ имоти, а 3,173 мил. оная на покрититѣ. Ще се каже, че Австрия, съ своитѣ 287,000 четвъртити километра, има